

Natuuronderzoek locatie Beethovenstraat 2 t/m 16 te Elst

Onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming

Datum: 06-12-2019
Auteur: A. Tuitert
Opdrachtgever: Aveco de Bondt
Rapportnummer: AT/2019/06.12
Versie: D1

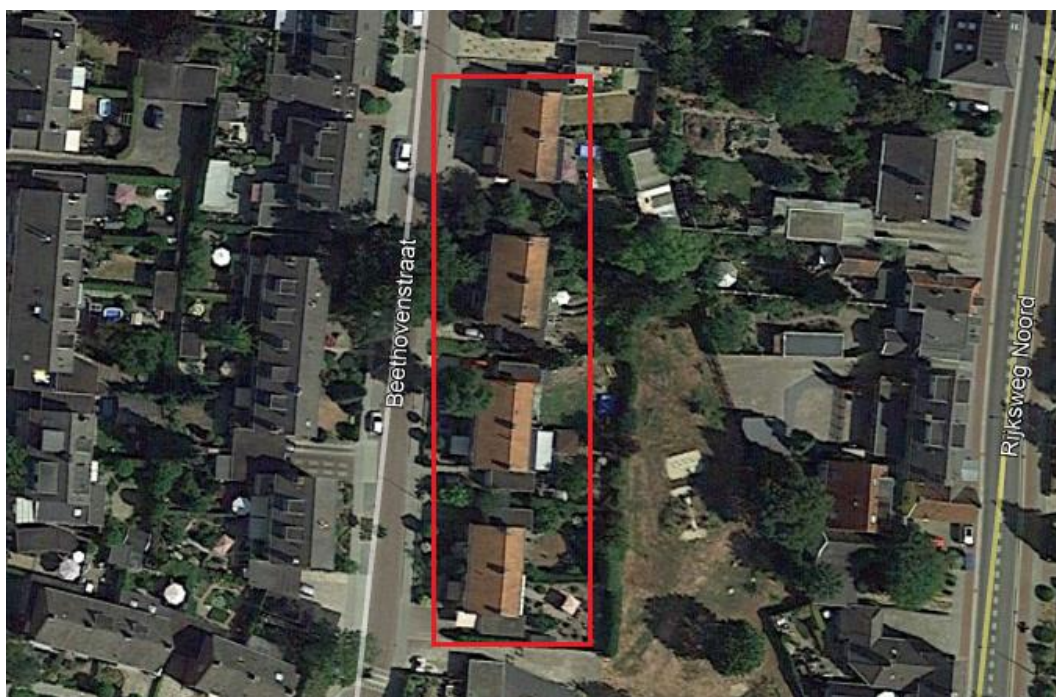

1 Inleiding

Voor enkele twee-onder-één-kap woningen aan de Beethovenstraat (2 t/m 16) in Elst bestaan herontwikkelingsplannen, waarbij de bestaande bebouwing wordt gesloopt en vervangen door nieuwbouw. In opdracht van Aveco de Bondt is hiervoor een verkennend en aanvullend natuuronderzoek uitgevoerd om de mogelijke effecten van de voorgeno- men herontwikkeling op beschermde soorten in het kader van de Wet natuurbescherming in beeld te brengen. Voorliggende rapportage bevat de uitkomsten van het natuuronder- zoek.

2 Onderzoeksgebied

Op onderstaande figuur is het onderzoeksgebied weergegeven. Het betreft 8 twee-onder- één-kap woningen aan de Beethovenstraat 2 t/m 16 in Elst.

Figuur 2: Ligging onderzoeksgebied (rood omlijnd).

Foto 1: Indruk bebouwing onderzoeksgebied.

Foto 2: Indruk bebouwing onderzoeksgebied.

3 Verkennend natuuronderzoek

Op 12 april 2019 heeft een verkennend veldbezoek in het onderzoeksgebied plaatsgevonden. Op basis van een expertoordeel is aan de hand van biotoopbeelden van beschermde soorten en habitatkenmerken in het onderzoeksgebied beoordeeld welke beschermde soorten er in het onderzoeksgebied kunnen voorkomen. Uit het verkennend veldbezoek is gebleken dat het onderzoeksgebied ongeschikt is als groeiplaats voor beschermde plantensoorten. In het onderzoeksgebied ontbreken specifieke groeiplaatsei-

sen voor beschermde plantensoorten Op de gevels van de gebouwen zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde soorten muurplanten aangetroffen. Er zijn in het onderzoeksgebied slechts enkele bomen rondom de betreffende woningen aanwezig. In deze bomen zijn geen grotere nesten van roofvogels, roek of ransuil aangetroffen. De bomen bevatten geen holtes, scheuren of loshangend schors. Aanwezigheid van verblijfplaatsen van boommarter, eekhoorn of boombewonende vleermuizen in de bomen kan worden uitgesloten. In de gebouwen zijn geen grotere openingen in gevels aanwezig waardoor deze toegankelijk zouden zijn voor steenmarter. Er staan ook vrijwel nergens bomen direct of dicht tegen de woningen aan van waaruit steenmarter in de dakconstructie van de woningen kan springen. Tijdens het veldbezoek zijn ook geen sporen (uitwerpselen, prooi-resten) van steenmarter aangetroffen. Op het terrein is geen oppervlaktewater aanwezig dat kan dienen als voortplantingsplaats voor beschermde soorten vissen, amfibieën, ringslang of ongewervelden. In het onderzoeksgebied ontbreekt ook geschikt landhabitat voor beschermde soorten amfibieën, reptielen en ongewervelden.

De gebouwen in het onderzoeksgebied zijn wel geschikt als verblijfplaats voor gebouw-bewonende vleermuizen en voor de gebouw-bewonende vogelsoorten huismus en gierzwaluw. De woningen bevatten spouwmuren die voor vleermuizen toegankelijk zijn via open stootvoegen boven in de gevels. Huismus en gierzwaluw kunnen onder de pannen van het hellend pannendak verblijven. Aan de hand van aanvullend onderzoek naar huismus, gierzwaluw en vleermuizen moet vastgesteld worden of de gebouwen in het onderzoeksgebied in gebruik zijn als verblijfplaats voor vleermuizen of nestplaats voor huismus of gierzwaluw. Indien dit het geval is, dan is voor de voorgenomen herontwikkeling van het terrein mogelijk een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk. Aanwezigheid van andere beschermde en niet-vrijgestelde soorten kan op voorhand worden uitgesloten. Aanvullend veldonderzoek of het aanvragen van een ontheffing voor deze soorten is niet aan de orde.

4 Aanvullend onderzoek vleermuizen, huismus en gierzwaluw

4.1 Werkwijze

4.1.1 Vleermuizen

Bij het inventariseren van vleermuizen is het Vleermuisprotocol 2017¹ als uitgangspunt gebruikt. Het aantal veldbezoeken is gebaseerd op de potentiële aanwezigheid van de volgende functies voor vleermuizen:

- Kraam- / zomerverblijfplaats;
- Paarverblijfplaats.

In totaal hebben zes veldbezoeken plaatsgevonden, waarvan vier in de zomerperiode om kraamverblijven/of zomerverblijven van vleermuizen in kaart te brengen en twee in het najaar voor paarverblijven. Het vleermuisonderzoek is door 2 vleermuisdeskundigen uitgevoerd. In onderstaande tabel zijn de data en weersomstandigheden van de veldbezoeken weergegeven.

Tabel 1: Data en weersomstandigheden van de vleermuisinventarisaties

Datum	Type inventarisatie	Type bezoek	Weersomstandigheden
18-05-2019	Zomer- en kraamverblijfplaats	Avondbezoek	16° Celsius, half bewolkt, windkracht 2
07-06-2019	Zomer- en kraamverblijfplaats	Avondbezoek	18° Celsius, bewolkt, windkracht 3
28-06-2019	Zomer- en kraamverblijfplaats	Avondbezoek	20° Celsius, half bewolkt, windkracht 2
11-07-2019	Zomer- en kraamverblijfplaats	Ochtendbezoek	14° Celsius, half bewolkt, windkracht 2
17-08-2019	Paarverblijfplaats	Avondbezoek	15° Celsius, bewolkt, windkracht 3
27-09-2019	Paarverblijfplaats	Avondbezoek	14° Celsius, bewolkt, windkracht 3

¹ Vleermuisvakberraad Netwerk Groene Bureaus 2017. Vleermuisprotocol 2017.

De vleermuisinventarisaties zijn uitgevoerd met een Pettersson D240x batdetector. Dit apparaat zet de ultrasone geluiden van vleermuizen om in voor mensen hoorbare tonen. Tevens kunnen de geluiden vertraagd (time-expansion) worden opgenomen voor analyse achteraf, omdat sommige soorten moeilijk te determineren zijn in het veld. Het gebruik van een Pettersson D240x batdetector is conform de voorwaarden voor materiaalgebruik vanuit het Vleermuisprotocol. Daarnaast is een warmtebeeldkijker van het type Pulsar Helion XP28 ingezet om het plangebied nog beter te kunnen overzien en de locatie van de verblijfplaatsen en het aantal dieren zo exact mogelijk te kunnen bepalen.

4.1.2 Huismus

De inventarisaties van huismus zijn uitgevoerd door te kijken naar aanwezigheid van zingende huismusmannetjes, bedelende jongen en ander nestindicerend gedrag van de huismus zoals voedselvuchten of transport van nestmateriaal. Er zijn in totaal twee veldbezoeken door 1 persoon uitgevoerd op 12 en 22 april 2019 onder goede weersomstandigheden (droog). Ook voorafgaand aan de avondbezoeken en aansluitend aan het ochtendbezoek voor vleermuizen is gelet op huismusactiviteit in het onderzoeksgebied.

4.1.3 Gierzwaluw

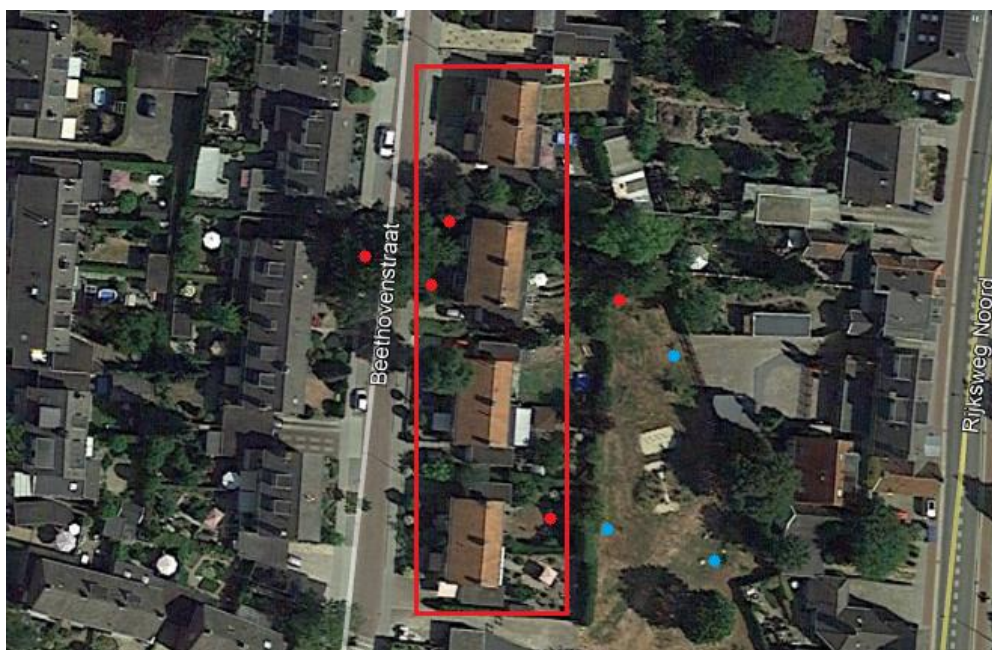
De inventarisaties van gierzwaluw zijn uitgevoerd door te kijken naar aanwezigheid van roepende mannetjes, bedelende jongen en ander nestindicerend gedrag van de gierzwaluw zoals voedselvuchten. Er zijn in totaal drie veldbezoeken uitgevoerd op 18 mei, 7 juni en 28 juni 2019 onder goede weersomstandigheden (droog, weinig wind). De veldbezoeken zijn uitgevoerd met 2 personen. Ook voorafgaand aan de avondbezoeken en aansluitend aan het ochtendbezoek voor vleermuizen is gelet op gierzwaluwactiviteit in het onderzoeksgebied.

4.2 Resultaten

4.2.1 Vleermuizen

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn geen verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen aangetroffen in de te slopen woningen in het onderzoeksgebied aangetroffen. In het onderzoeksgebied zijn derhalve geen zomer-, kraam-, paar- of winterverblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig.

Tijdens het vleermuisonderzoek zijn enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen en laatvliegers waargenomen in en rond het onderzoeksgebied. De gewone dwergvleermuizen foerageren rond bomen in de Beethovenstraat, in de achtertuinen van de woningen en in het achter de woningen gelegen speeltuintje. Laatvliegers zijn alleen in het achter de woningen gelegen speeltuintje waargenomen. Het betreft geen grote aantallen, van essentieel foerageergebied in het onderzoeksgebied is geen sprake.

Figuur 4.2.1: Cumulatieve waarnemingen foeragerende vleermuizen in en rond het onderzoeksgebied (rood omlijnd). Rood = gewone dwergvleermuis, blauw = laatvlieger.

4.2.2 Huismus

Er zijn tijdens het veldonderzoek zijn in totaal 8 territoria van de huismus aangetroffen in in het onderzoeksgebied. De woningen in het onderzoeksgebied bevatten dus nesten van de huismus. De tuinen van de woningen en de begroeiing daarin maken onderdeel uit van de functionele leefomgeving van de huismus. Ook in de woningen aan de overzijde van de Beethovenstraat buiten het onderzoeksgebied zijn diverse territoria van de huismus aangetroffen.

Als gevolg van de voorgenomen sloop van de woningen en herontwikkeling van het terrein gaan nestplaatsen inclusief functionele leefomgeving van de huismus verloren.

Figuur 4.2.2: Aangetroffen territoria huismus binnen het onderzoeksgebied (blauw) en daarbuiten (groen).

4.2.3 *Gierzwaluw*

Tijdens het veldonderzoek zijn geen nestplaatsen van de gierzwaluw aangetroffen in woningen in het plangebied. Tijdens de veldbezoeken zijn wel enkele hoog overvliegende gierzwaluwen waargenomen, maar deze hadden geen binding met de bebouwing in het onderzoeksgebied. De dieren verblijven waarschijnlijk elders in Elst, vermoedelijk meer richting het centrum. Het onderzoeksgebied bevat geen essentieel foerageergebied voor de gierzwaluw.

5 Conclusie

De bebouwing in het onderzoeksgebied wordt niet door vleermuizen en gierzwaluw gebruikt als verblijfplaats. De begroeiing in het onderzoeksgebied vormt geen essentieel foerageergebied voor vleermuizen en gierzwaluw. Voor de voorgenomen sloop van de woningen in het onderzoeksgebied is geen ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk ten aanzien van vleermuizen en gierzwaluw.

In de bebouwing in het onderzoeksgebied zijn 8 nestplaatsen van huismus aanwezig. Het onderzoeksgebied fungeert tevens als functionele leefomgeving voor deze huismussen.. Voor de voorgenomen sloop van de woningen in het onderzoeksgebied is een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming noodzakelijk ten aanzien van de huismus.